

विषय : नेपाली

पूर्णाङ्क : ७५

समय : ३ घण्टा

क्र. सं.	क्षेत्र (पढाइ र लेखाइ)	परीक्षणीय पक्ष	ज्ञान	बोध	प्रयोग	उच्च दक्षता	प्रश्न सङ्ख्या र अङ्क भार			स्पष्टीकरण
							जम्मा सङ्ख्या	उत्तर लेख्नुपर्ने प्रश्न सङ्ख्या	अङ्क भार	
१.	शब्दभण्डार	शब्दार्थ	१				१	१	२	पाठमा प्रयोग भएका कुनै ४ ओटा शब्द (तत्सम २, तद्भव १, आगन्तुक १) र तिनको अर्थ दिई जोडा मिलाउन लगाउन
		शब्द पहिचान	१				१	१	२	अनुच्छेदबाट पर्यायवाची शब्द १, विपरीतार्थी शब्द १ अनेकार्थी/श्रुतिसमभिन्नार्थी शब्दमध्ये १ र सिङ्गो शब्द/समूहवाची/लघुतावाची शब्दमध्ये १ शब्द पहिचान गरी लेख्न लगाउन
		वाक्य रचना			१		१	१	२	अनुच्छेदबाट उखान वा टुक्कामध्ये कुनै १ र अनुकरणात्मक वा प्राविधिक/पारिभाषिकमध्ये १ शब्द पहिचान गरी अनुच्छेदको भन्दा फरक वाक्यमा प्रयोग गर्न लगाउने
२.	वर्णविन्यास	शुद्ध शब्द पहिचान	१				१	१	१	पाठमा प्रयोग भएका व/व, श/ष/स, पञ्चम वर्ण, 'र' का विविध रूप प्रयोग भएका शब्द समूहमध्ये कुनै २ ओटा शब्द समूहबाट शब्द पहिचान गरी लेख्न लगाउन
		वाक्य सम्पादन			१		१	१	२	एउटा शब्दमा एउटा मात्र अशुद्धि पर्ने गरी ह्रस्व १, दीर्घ १, लेख्य चिह्नमध्येबाट १, पदयोग/पदवियोग, चन्द्रबिन्दु/शिरबिन्दु, य/ए, छय/क्ष, ग्यं/ज्ञ मध्ये १ पर्ने गरी अशुद्ध वाक्य दिई शुद्ध पारेर लेख्न लगाउने
३.	भाषिक संरचन	पदवर्ग पहिचान	१				१	१	३	बढीमा ४ वाक्य दिएर नाम, सर्वनाम, विशेषण, क्रियापदबाट ४ र क्रियायोगी, नामयोगी, संयोजक, विस्मयादिबोधक, निपातबाट २ ओटा शब्द पर्ने गरी रेखाङ्कित गरी पदको वर्ग पहिचान गर्न लगाउने (यसमा कुनै एक शब्द पदवर्ग विचलन भएको दिने)
		काल/पक्ष र अर्थ			१		१	१	२	कालका कुनै एक पक्षका ४ वाक्यको अनुच्छेद दिई निर्देशनअनुसार परिवर्तन गर्न लगाउने
		शब्दनिर्माण			१		२	२	४	(क) बढीमा ३ वाक्यसम्मको अनुच्छेद दिई अनुच्छेदबाट २ ओटा उपसर्ग र २ ओटा प्रत्यय व्युत्पन्न शब्द पहिचान गरी निर्माण प्रक्रियासमेत देखाउन लगाउने (यसरी प्रश्न निर्माण गर्दा पाठ्यक्रमले निर्देश गरेका उपसर्ग र प्रत्ययभित्रबाट पर्ने गरी सोच्ने) (ख) बढीमा ३ वाक्यसम्मको अनुच्छेद दिई अनुच्छेदबाट एउटा समस्त शब्द पहिचान गरी विग्रह गर्ने र एउटा विग्रह पदावली पहिचान गरी समस्त शब्द बनाउने र द्वित्व भएर बनेका कुनै २ शब्द पहिचान गरी निर्माण प्रक्रिया देखाउन लगाउने
		वाक्यान्तरण			१		१	१	४	संश्लेषण/विश्लेषण १, वाच्यबाट १, प्रेरणार्थकबाट १, प्रत्यक्ष कथन/अप्रत्यक्ष कथनबाट १ वाक्य पर्ने गरी ४ प्रश्न दिई

									कोष्ठकको निर्देशनका आधारमा वाक्य परिवर्तन गर्न लगाउने]	
		भाव/अर्थ			१		२	१	२	कुनै २ प्रश्न सोधी १ को उत्तर लेख्न लगाउने (क) शीर्षक दिएर क्रियाको भाव/अर्थ (सामान्यार्थ, इच्छार्थ, सङ्केतार्थ, सम्भावनार्थ र आज्ञार्थ) मध्ये कुनै एकको प्रयोग गरी ४ वाक्यमा वर्णन गर्न लगाउने (ख) लिङ्ग, वचन, पुरुष र आदरमध्ये कुनै १ बाट अनुच्छेद दिई निर्देशनअनुसार अनुच्छेद पुनर्लेखन गर्न लगाउने
४.	पठन बोध	भाषिक संरचना पहिचान र प्रयोग (दृष्टांश)			१		१	१	४	पाठ्यपुस्तकमा समाविष्ट गद्य विधाबाट बढीमा १२५ शब्दसम्मको अनुच्छेद दिई (क) गद्यांशबाट करण वा अकरण वाक्य दिई वाक्य परिवर्तन गर्न लगाउने (ख) कारक र विभक्ति प्रयोग भएको कुनै शब्दलाई रेखाङ्कन गरी कारक र विभक्ति दुवै पहिचान गर्न लगाउने (ग) गद्यांशको कुनै वाक्य दिई उद्देश्य र विधेय पहिचान गर्न लगाउने वा कुनै आलङ्कारिक वाक्य/अंश दिई व्याकरणिक पदक्रममा परिवर्तन गर्न लगाउने वा व्याकरणिक पदक्रम मिलेको वाक्य दिई आलङ्कारिक पदक्रममा वाक्य परिवर्तन गर्न लगाउने (घ) गद्यांशको कुनै एउटा वाक्य दिई सरल, संयुक्त र मिश्रमध्ये कुनै एकमा परिवर्तन गर्न लगाउने
		बोध प्रश्नोत्तर			१		१	१	४	बढीमा १५० शब्दसम्मको अनुच्छेद (अदृष्टांश) दिई १ वा २ वाक्यमा उत्तर आउने तथ्यपरक, सन्दर्भबोधक, प्रतिक्रियाबोधकबाट कम्तीमा १/१ प्रश्न पर्ने गरी ४ ओटा प्रश्नसोधेर उत्तर लेख्न लगाउने
५.	निर्देशित रचना	कथा/जीवनी वा वादविवाद/संवाद/मनोवाद			१		२	१	४	बुँदाका आधारमा कथा/जीवनीबाट १ र वादविवाद/संवाद/मनोवाद मध्येबाट १ गरी २ ओटा प्रश्न सोधी कुनै १ प्रश्नको उत्तर लेख्न लगाउने
६.	व्यावहारिक लेखन	कार्यालयीय चिठी/निवेदन /ट यावसायिक चिठी/सम्पादकलाई चिठी, समाचार लेखन/विज्ञापन/निमन्त्रणापत्र			१		२	१	४	कार्यालयीय चिठी/निवेदन/व्यावसायिक चिठी/सम्पादकलाई चिठीमध्येबाट १ र समाचार लेखन/ विज्ञापन/निमन्त्रणापत्र लेखनबाट १ गरी २ ओटा प्रश्न सोधी कुनै १ प्रश्नको उत्तर लेख्न लगाउने
७.	बुँदा टिपोट (दृष्टांश)	बुँदा टिपोट			१		१	१	२	पाठ्यपुस्तकमा समाविष्ट गद्य विधाका पाठबाट बढीमा १०० शब्दसम्मको गद्यांश दिई ४ ओटा बुँदा टिपोट गर्न लगाउने

८.	सारांश लेखन (दृष्टांश)	सारांश लेखन				१	१	१	३	पाठ्यपुस्तकमा समाविष्ट गद्य विधाका पाठबाट बढीमा १०० शब्दसम्मको गद्यांश दिई एक तृतीयांशमा सारांश लेख्न लगाउने
९.	पाठगत बोध	बोध उत्तर लेखन		१			२	२	४+	(क) पाठ्यपुस्तकका कथा वा कविता विधाबाट कुनै अंश दिएर सन्दर्भ, विषयवस्तु, परिवेश, सन्देश, तर्क, पात्रको चरित्र, तुलना आदिमा आधारित ५/६ वाक्यमा उत्तर आउने खालका २ ओटा प्रश्न सोधी उत्तर लेख्न लगाउने (ख) पाठ्यपुस्तकका निबन्ध वा जीवनी वा रूपक विधाबाट कुनै प्रसङ्गको एक अनुच्छेद दिएर सन्दर्भ, विषयवस्तु, परिवेश, सन्देश, तर्क, चरित्र तथा स्वभावमा आधारित ५/६ वाक्यमा उत्तर आउने खालका २ ओटा प्रश्न सोधी उत्तर लेख्न लगाउने
		तार्किक उत्तर लेखन				१	१	१	४	पाठ्यपुस्तकमा प्रयुक्त पाठका शीर्षक/पात्र/चारित्र्य विशेषता/सन्दर्भ/घटना/परिवेश/समस्या/अनुमानमा आधारित कुनै १ प्रश्न सोधी तार्किक उत्तर लेख्न लगाउने
१०.	भावविस्तार/व्याख्या	भावविस्तार/व्याख्या				१	२	१	४	पाठ्यपुस्तकमा भएका पाठबाट कुनै २ ओटा पङ्क्ति दिई कुनै १ को भाव विस्तार वा व्याख्या गर्न लगाउने
११.	समीक्षात्मक उत्तर	समीक्षात्मक उत्तर लेखन				१	२	१	७	पाठ्यपुस्तकमा प्रयुक्त कथा, कविता, जीवनी, निबन्ध र एकाङ्की विधाका पाठमध्ये फरक फरक २ विधाबाट सन्दर्भ दिई समीक्षात्मक उत्तर आउने २ ओटा प्रश्न सोधेर कुनै १ प्रश्नको उत्तर लेख्न लगाउने
१२.	निबन्ध लेखन	निबन्ध लेखन				१	३	१	७	आत्मपरक १ र वस्तुपरक २ पर्ने गरी कुनै ३ शीर्षक दिई कुनै १ शीर्षकमा १५० शब्दसम्मको निबन्ध लेख्न लगाउने
प्रश्न बनाउँदा पाठ नदोहोरिने गरी बनाउनुपर्ने छ ।										
कक्षा ९ का लागि प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा कक्षा १० को विशिष्टीकरण तालिकालाई आधार मानी कक्षा ९ का सबै विषयक्षेत्र समेट्ने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।										

द्रष्टव्य

(क) ज्ञान : विशिष्ट तथ्य, प्राप्त सूचना, पुनः स्मरण र प्रतिक्रियाको मूल्याङ्कन गर्ने खालका प्रश्न यसअन्तर्गत सोधिने छन् ।

(ख) बोध : विद्यार्थीले सिकाइका क्रममा बोध गरेका कुराको मूल्याङ्कन गर्ने खालका प्रश्न यसअन्तर्गत सोधिने छन् ।

(ग) प्रयोग : यसमा प्रयोग गर्ने, संयोजन गर्ने र व्यावहारिक क्षमतासम्बन्धी प्रश्न सोधिने छन् ।

(घ) उच्च दक्षता : व्याख्या, विश्लेषण, तर्क र समीक्षा जस्ता क्षमतासम्बन्धी प्रश्न यसअन्तर्गत सोधिने छन् ।

प्रथम त्रैमासिक परीक्षा (First Terminal Examination)

पाठ	शीर्षक (पाठ्यवस्तु)	घण्टी	उद्देश्य	शिक्षण सामाग्री	शिक्षण विधि तथा क्रियाकलप	मूल्याङ्कन
१	मेघ बिजुली विवाह (कविता) * कवि परिचय र विशेषता * लयबद्ध वाचन * शब्दोच्चारण, शब्दार्थ र वाक्यमा प्रयोग * भाव बोध * व्याख्या तथा अभ्यास छलफल * व्याकरण शिक्षण (सुनाई)	११	कविको परिचय र विशेषता बताउन, निर्दिष्ट कविता गति यति मिलाइ लयबद्ध रूपमा वाचन गर्न, कवितामा प्रयुक्त नवीन शब्दको उच्चारण गर्न, नवीन शब्दको अर्थ भन्नु, नवीन शब्दको वाक्यमा प्रयोग गर्न, निर्दिष्ट कविताको पाठ्यांशगत र समष्टिगत भाव बताउन, निर्दिष्ट कविताका महत्वपूर्ण अंशको व्याख्या गर्न, अभ्यास लेखन गर्न, व्याकरण गर्न, पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	कविको तस्विर, उच्चारणमा कठिन हुने शब्द सुचि, अर्थ पत्ती, शब्द पत्ती, वाक्यपत्ती, गोजी तालिका, कविताका महत्वपूर्ण अंशहरु, व्याख्याका नमुनाहरु फलाटिन पाटी	प्रश्नोत्तर छलफल समस्या समाधान अन्तरक्रिया निगमन अन्वेषण समूहकार्य सिर्जनात्मक विधि	निरीक्षण प्रश्नोत्तर कक्षाकार्य कविता रचना गर्न लगाउने गृहकार्य अभ्यास गर्न लगाउने एकाइ परीक्षा
२	स्वाद (कथा) * कथाकारको परिचय र विशेषता * श्रुतिबोध, श्रुतिरचना, श्रुतिसारांश * शब्दार्थ, शब्दभण्डार, शब्दप्रयोग र वर्ण विन्यास * मौन पठन र पठनबोध भाव व्याख्या र विवेचना * मौखिक कथा रचना, निर्देशन * लिखित कथा रचना * व्याकरण शिक्षण सुनाई	११	कथाकारको परिचय र विशेषता बताउन, श्रुतिबोधात्मक अभ्यास गर्न पाठलाई शुद्ध उच्चारण गरी सस्वरवाचन गर्न पाठमा भएका कठिन शब्दहरुको अर्थ बताइ प्रासङ्गिक प्रयोग गर्न पाठको मौन पठन गरी पठन बोधात्मक अभ्यास गर्न पाठका विशिष्ट पङ्क्ति एवम् कथ्यको व्याख्या र विवेचना गर्न कथा रचना सम्बन्धी सिर्जनात्मक अभ्यास गर्न व्याकरण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	प्रासङ्गिक चित्र र उच्चारणमा कठिन हुने शब्दसूची गोजी तालिका शब्द पत्ती अर्थ पत्ती वाक्य पत्ती विविध बोध प्रश्नको सूची नमुना उत्तर पत्ती व्याख्या पत्ती कथ्य रचना नमुना निर्देशित रचनाका लागि बुँदा तालिका र फलाटिन पाटी	प्रश्नोत्तर प्रवचन छलफल समस्या समाधान प्रदर्शन सिर्जनात्मक विधि अन्तर्क्रिया परियोजना विधि	निरीक्षण प्रश्नोत्तर कथा लेखन लगाउने कक्षाकार्य अभ्यास लेखन लगाउने बुँदाका आधारमा कथा रचना गर्न लगाउने एकाइ परीक्षा गृहकार्य
३	करेसाबारी (निबन्ध) * परिचय र शब्दार्थ शिक्षण * निबन्ध शिक्षण र लेखन * मूलभाव र व्याख्या * अभ्यास छलफल * व्याकरण शिक्षण * सुनाई	१०	निबन्धको परिचय बताउन, कठिन शब्दहरुको शब्दार्थ बताउन पठनबोधात्मक अभ्यास गर्न निबन्ध रचना सम्बन्धी सिर्जनात्मक अभ्यास गर्न व्याकरण गर्न करेसाबारीको फाइदा एवम् स्वस्थ जीवनका लागि करेसाबारीको भूमिका पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	करेसाबारीको चित्र, शब्द पत्ती, अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती, गोजी तालिका, मौसम अनुसारका तरकारीहरुको तालिका बनाएर वर्गीकरण गरिएको तालिका, फलाटिन पाटी	क्षेत्र भ्रमण समस्या समाधान अन्तर्क्रिया, छलफल, प्रश्नोत्तर भाषा पाठ्यपुस्तक विधि शुद्धिकरण विधि, खोज विधि समूहकार्य विधि	निरीक्षण, प्रश्नोत्तर, निबन्ध लेखन लगाउने कक्षाकार्य अभ्यास गर्न लगाउने गृहकार्य एकाइ परीक्षा

४	निवेदन (निवेदन) * परिचय र प्रकार शब्दार्थ शिक्षण * प्रस्तुति र छलफल * चिठी लेखन * अभ्यास छलफल * व्याकरण शिक्षण * सुनाई	९	शब्दार्थ भन्न वाक्यमा प्रयोग गर्न, विषयवस्तु भन्न, चिठी लेख्न, अभ्यास लेख्न, व्याकरण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	चिठीका विभिन्न नमुना शब्द पत्ती, अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती, गोजी तालिका, फलाटिन पाटी	समूहकार्य विधि सिर्जनात्मक विधि खोज विधि निर्देशित कथन तथा लेखन विधि प्रश्नोत्तर विधि, छलफल विधि	निरीक्षण प्रश्नोत्तर चिठी लेख्न लगाउने कक्षा कार्य, गृहकार्य एकाइ परीक्षा अभ्यास गर्न लगाउने
५	* सत्यमोहन जोशी (जीवनी) * शब्दार्थ शिक्षण र * सस्वरवाचन * जीवनी शिक्षण * व्याख्या र विवेचना * बुँदाका आधारमा जीवनी लेखन * अभ्यास छलफल * व्याकरण शिक्षण * सुनाई	१०	परिचय र विशेषता बताउन शब्दार्थ भन्न जीवनी पढ्न र लेख्न बुँदाका आधारमा जीवनी लेखन गर्न अभ्यास लेख्न व्याकरण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	सत्यमोहन जोशीको चित्र, शब्द पत्ती, अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती, गोजी तालिका, रचित पुस्तकहरु, विविध बोध प्रश्नहरुको सूची	छलफल, खोज विधि प्रश्नोत्तर, परियोजना विधि पाठ्यपुस्तक विधि आगमन विधि व्याकरण अनुवाद विधि सम्प्रेषणात्मक विधि	निरीक्षण कक्षाकार्य गृहकार्य बुँदाका आधारमा जीवनी लेख्न लगाउने एकाइ परीक्षा अभ्यास गर्न लगाउने
		५१	पुनरावृत्ति	८		

मध्य त्रैमासिक परीक्षा (Mid Terminal Examination)

पाठ	शीर्षक (पाठ्यवस्तु)	घण्टी	उद्देश्य	शिक्षण सामग्री	शिक्षण विधि तथा क्रियाकलप	मूल्याङ्कन
६	पर्यावरण सन्तुलन (संवाद) * परिचय प्रकार र * शब्दार्थ शिक्षण * प्रस्तुतीकरण र छलफल * अभ्यास छलफल * व्याकरण शिक्षण * सुनाई	९	संवादको हाउभाउ सहित पात्रगत रुपमा सामुहिक सस्वरवाचन गर्न,, शब्दार्थ भन्न र वाक्यमा प्रयोग गर्न, संवाद लेखन गर्न, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न, पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	संवादको नमूना शब्दपत्ती अर्थपत्ती वाक्यपत्ती गोजी तालिका	प्रश्नोत्तर छलफल, अन्वेषण समस्या समाधान अन्तर्क्रिया प्रदर्शन अन्तरक्रिया	कक्षाकार्य गृहकार्य कुनै शीर्षकमा संवाद लेखन लगाउने अभ्यास गर्न लगाउने एकाइ परीक्षा
७	कालजित र अजङ्गको राक्षसको कथा (कथा) * श्रुतिबोध, * श्रुतिरचना, श्रुतिसारांश उच्चारण, सस्वर पठन * शब्दार्थ, शब्दभण्डार, शब्दप्रयोग र वर्ण विन्यास * मौन पठन र पठनबोध * भाव व्याख्या र विवेचना * मौखिक कथा रचना, निर्देशन * कथारचना लिखित कथा रचना * व्याकरण शिक्षण * सुनाई	११	कथाकारको परिचय र विशेषता बताउन, श्रुतिबोधात्मक अभ्यास गर्न, पाठलाई शुद्ध उच्चारण गरी सस्वरवाचन गर्न, पाठमा भएका कठिन शब्दहरूको अर्थ बताई प्रासङ्गिक प्रयोग गर्न, पाठको मौन पठन गरी पठन बोधात्मक अभ्यास गर्न, पाठका विशिष्ट पङ्क्ति एवम् कथ्यको व्याख्या र विवेचना गर्न, कथा रचना सम्बन्धी सिर्जनात्मक अभ्यास गर्न, व्याकरण शिक्षण गर्न, पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	प्रासङ्गिक चित्र र दैनिक सामग्री शब्दसूची गोजी तालिका शब्द पत्ती अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती विविध बोध प्रश्नको सूची नमुना उत्तर पत्ती नमुना व्याख्या पत्ती कथ्य रचना नमुना निर्देशित रचनाका लागि बुँदा तालिका र फलाटिन पाटी विशिष्ट पङ्क्तिहरूको सूची	कथा कथन प्रश्नोत्तर छलफल सिर्जनात्मक विधि समूहकार्य विधि पाठ्यपुस्तक विधि	मौखिक परीक्षण कक्षाकार्य बुँदाका आधारमा कथा लेखन लगाउने प्रयोगात्मक परीक्षा गृहकार्य एकाइ परीक्षा
८	सारङ्गीमा देश (कविता) *कविको परिचय र विशेषता * गति, यति र लयबद्ध वाचन * शब्दोच्चारण, शब्दार्थ र वाक्यमा प्रयोग * भाव बोध अभ्यास छलफल * व्याकरण शिक्षण सुनाई	१०	कविता गतियति मिलाई लयबद्ध वाचन गर्न, कवितामा प्रयुक्त कठिन शब्दको उच्चारण गर्न, कवितामा प्रयुक्त नवीन शब्दको अर्थ भन्न, नवीन शब्दलाई वाक्यमा प्रयोग गर्न निर्दिष्ट कविताको पद्यांशगत र समष्टिगत भाव बताउन, निर्दिष्ट कविताका महत्वपूर्ण अंशको व्याख्या गर्न, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	कविको तस्विर परिचय सहित, सम्बन्धित कविता शब्द पत्ती, अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती, गोजी तालिका, कविताका महत्वपूर्ण अंशहरू, फलाटिन पाटी	व्याख्यान समस्या समाधान प्रदर्शन छलफल प्रश्नोत्तर सिर्जनात्मक पाठ्यपुस्तक	निरीक्षण प्रश्नोत्तर कक्षाकार्य गृहकार्य लिखित एकाइ परीक्षा
९	कञ्चनजङ्घालाई नियाल्दा (नियात्रा) * निबन्धकारको परिचय र विशेषता * शब्दार्थ शिक्षण * निबन्ध शिक्षण र लेखन * मूलभाव * अभ्यास छलफल * व्याकरण शिक्षण सुनाई	१०	निबन्धकारको परिचय र विशेषता भन्न, निबन्धको शुद्ध सस्वरवाचन गर्न, कठिन शब्दको अर्थ भन्न र वाक्यमा प्रयोग गर्न, विषयवस्तु भन्न, आशय बताउन, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न, पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	कञ्चनजङ्घा हिमालको तस्वीर शब्द पत्ती, व्याख्याको नमुना, व्याख्या पत्ती, विवेचनात्मक प्रश्न र उत्तरको नमुना, कथ्य रचना नमुना र निर्देशित रचनाका लागि बुँदा, अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती, गोजी तालिका, फलाटिन पाटी	छलफल प्रश्नोत्तर समस्या समाधान अन्तर्क्रिया प्रदर्शन अन्वेषण क्षेत्र भ्रमण	कक्षाकार्य गृहकार्य प्रश्नोत्तर एकाइ परीक्षा निरीक्षण
१०	विद्यार्थीको व्यक्तित्व विकासमा विद्यालयको भूमिका (वक्तृता)	९	परिचय र प्रकार भन्न	वक्तृताको नमूना शब्दपत्ती अर्थपत्ती	छलफल समस्या समाधान	निरीक्षण प्रश्नोत्तर कक्षाकार्य

* परिचय, प्रकार र शब्दार्थ शिक्षण * आलो पालो वक्तृव्य दिन * कक्षा स्तरीय प्रतियोगिता * मन्तव्य लेखन अभ्यास छलफल * व्याकरण शिक्षण सुनाई		शब्दार्थ भन्न र वाक्यमा प्रयोग गर्न, निर्दिष्ट विषयमा मन्तव्य राख्न कक्षास्तरीय वक्तृता आयोजना गरी आलोपालो मन्तव्य राख्न अभ्यास लेख्न व्याकरण गर्नु पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	वाक्यपत्ती गोजी तालिका फलाटिन पाटी	प्रवचन प्रदर्शन प्रश्नोत्तर	गृहकार्य अभ्यास गर्न लगाउने एकाइ परीक्षा
	४९	पुनरावृत्ति			

दोस्रो त्रैमासिक परीक्षा (Second Terminal Examination)

पाठ	शीर्षक (पाठ्यवस्तु)	घण्टी	उद्देश्य	शिक्षण सामग्री	शिक्षण विधि तथा क्रियाकलप	मूल्याङ्कन
११	समय पीडा (कथा) * कथाकारको परिचय र विशेषता * शब्दार्थ शिक्षण र सस्वरवाचन * कथाको विश्लेषण * मौन पठन र पठनबोध * भाव व्याख्या र विवेचना * मौखिक कथा रचना, निर्देशन कथा रचना लिखित कथा रचना * व्याकरण शिक्षण सुनाई	११	कथाकारको परिचय र विशेषता बताउन श्रुतिबोधात्मक अभ्यास गर्न पाठलाई शुद्ध उच्चारण गरी सस्वरवाचन गर्न, पाठमा भएका कठिन शब्दहरूको अर्थ बताइ प्रासङ्गिक प्रयोग गर्न, पाठको मौन पठन गरी पठन बोधात्मक अभ्यास गर्न, पाठका विशिष्ट पङ्क्ति एवम् कथ्यको व्याख्या र विवेचना गर्न, कथा रचना सम्बन्धी सिर्जनात्मक अभ्यास गर्न, व्याकरण शिक्षण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	कथाकारको तस्वीर, उच्चारणमा कठिन हुने शब्दसूची, गोजी तालिका शब्द पत्ती, अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती, विविध बोध प्रश्नको सूची नमुना उत्तर पत्ती, नमुना व्याख्या पत्ती, विशिष्ट पङ्क्तिहरूको सूची विवेचनात्मक प्रश्न र उत्तरको नमुना, निर्देशित रचनाका लागि बुँदा तालिका परिभाषा नमुना, कथ्य रचना नमुना,	निगमन, प्रश्नोत्तर समस्या समाधान छलफल अन्वेषण प्रवचन अन्तर्क्रिया प्रदर्शन	मौखिक परीक्षण कक्षाकार्य प्रयोगात्मक परीक्षा गृहकार्य एकाइ परीक्षा
१२	माइकल फेराडे (जीवनी) * शब्दार्थ शिक्षण र सस्वरवाचन * जीवनी शिक्षण * व्याख्या र विवेचना * बुँदाका आधारमा जीवनी लेखन * अभ्यास छलफल * व्याकरण शिक्षण सुनाई	१०	परिचय बताउन शब्दार्थ बताउन जीवनी भन्न र लेख्न अभ्यास लेख्न व्याकरण गर्न जीवनीबाट प्राप्त गर्न प्रेरणा बताएर कर्मशील र लगनशील बन्न प्रेरित गर्न । पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	माइकल फेराडेको तस्वीर, शब्द पत्ती, अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती, गोजी तालिका फलाटिन पाटी	प्रश्नोत्तर निगमन छलफल अन्तर्क्रिया समस्या समाधान प्रदर्शन	कक्षाकार्य गृहकार्य बुँदाका आधारमा जीवनी लेख्न लगाउने लिखित र प्रयोगात्मक परीक्षा अभ्यास गर्न लगाउने एकाई परीक्षा
१३	कार्यालयीय चिठी (चिठी) * परिचय र शब्दार्थ शिक्षण * प्रस्तुति र छलफल चिठी लेखन * अभ्यास छलफल * व्याकरण शिक्षण सुनाई	८	शब्दार्थ भन्न र वाक्यमा प्रयोग गर्न विषयवस्तु भन्न कठिन शब्दको उच्चारण गर्न र वाक्यमा प्रयोग र अर्थ भन्न भाव बताउन र व्याख्या गर्न अभ्यास लेख्न, व्याकरण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	चिठीको नमुनाहरू शब्दपत्ती अर्थपत्ती वाक्यपत्ती गोजी तालिका फलाटिन पाटी	प्रवचन समस्या समाधान निगमन प्रश्नोत्तर छलफल अन्वेषण, भाषा पाठ्यपुस्तक	कक्षाकार्य गृहकार्य अभ्यास गर्न लगाउने एकाइकी लेख्न लगाउने
१४	नेपाली लोकबाजा (निबन्ध)	१०	परिचय र विशेषता बताउन	उच्चारणमा कठिन हुने शब्दसूची गोजी तालिका	प्रस्तावित विधि प्रश्नोत्तर निगमन	निरीक्षण प्रश्नोत्तर कक्षाकार्य

	* परिचय र विशेषता * सस्वरवाचन शब्दोच्चारण शब्दार्थ र वाक्यमा प्रयोग * भाव व्याख्या * अभ्यास छलफल * व्याकरण शिक्षण सुनाई		गति यति लय मिलाएर वाचन गर्न कठिन शब्दको उच्चारण गर्न कठिन शब्दहरूको अर्थ भन्नु निबन्ध लेखन गर्न अभ्यास लेख्न व्याकरण लेख्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	शब्द पत्ती अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती नमुना उत्तर पत्ती बोधात्मक प्रश्न र उत्तरको नमुना	प्रदर्शन निराकरणात्मक प्रवचन छलफल अन्तरक्रिया	निबन्ध रचना गर्न लगाउने गृहकार्य अभ्यास गर्न लगाउने एकाइ परीक्षा
		४९ कार्य घण्टा				

वार्षिक परीक्षा (Final Examination)

पाठ	शीर्षक (पाठ्यवस्तु)	घण्टी	उद्देश्य	शिक्षण सामग्री	शिक्षण विधि तथा क्रियाकलप	मूल्याङ्कन
१५	आमाको तस्विर (कविता) * कविको परिचय र विशेषता * गति, यति र लय मिलाएर वाचन * लयबोध र भावबोध * शब्दार्थ शिक्षण * वाक्यमा प्रयोग र वर्ण विन्यास * भाव व्याख्या र विवेचना * मौखिक कविता रचना, लिखित कविता रचना * व्याकरण शिक्षण सुनाई	१०	कविको परिचय बताउन श्रुतिबोधनात्मक अभ्यास गर्न कवितालाई शुद्ध उच्चारण गरी सस्वरवाचन गर्न पाठमा भएका कठिन शब्दहरूको अर्थ बताई प्रासङ्गिक प्रयोग गर्न बोधनात्मक अभ्यास गर्न कविताका विशिष्ट पङ्क्तिको व्याख्या र विवेचना गर्न कविता रचना सम्बन्धी सिर्जनात्मक अभ्यास गर्न व्याकरण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	कविको तस्वीर, आमाको तस्वीर, बालक र आमाका तस्विर शब्द पत्ती, अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती, गोजी तालिका शब्द सूची, विविध प्रश्नहरूको सूची, नमुना उत्तर पत्ती, विवेचनात्मक प्रश्न र उत्तरको नमुना कविता रचना, फलाटिन पाटी	निगमन समस्या समाधान प्रवचन अन्तरक्रिया छलफल प्रदर्शन	कक्षाकार्य गृहकार्य निरीक्षण प्रश्नोत्तर कविता लेखन गर्न लगाउने अभ्यास गर्न लगाउने एकाई परीक्षा
१६	भविष्य निर्माण (कथा) * कथाकारको परिचय र विशेषता * शब्दार्थ शिक्षण र सस्वरवाचन * कथाको विश्लेषण मौन पठन र पठनबोध * भाव व्याख्या र विवेचना * मौखिक कथा रचना, निर्देशन * कथा रचना लिखित कथा रचना * व्याकरण शिक्षण सुनाई	११	कथाकारको परिचय र विशेषता बताउन श्रुतिबोधनात्मक अभ्यास गर्न पाठलाई शुद्ध उच्चारण गरी सस्वरवाचन गर्न पाठमा भएका कठिन शब्दहरूको अर्थ बताई प्रासङ्गिक प्रयोग गर्न पाठको मौन पठन गरी पठन बोधनात्मक अभ्यास गर्न पाठका विशिष्ट पङ्क्ति एवम् कथ्यको व्याख्या र विवेचना गर्न कथा रचना सम्बन्धी सिर्जनात्मक अभ्यास गर्न, व्याकरण शिक्षण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	कथाकारको तस्वीर, उच्चारणमा कठिन हुने शब्दसूची, गोजी तालिका शब्द पत्ती अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती विविध बोध प्रश्नको सूची नमुना उत्तर पत्ती, नमुना व्याख्या पत्ती, विशिष्ट पङ्क्तिहरूको सूची विवेचनात्मक प्रश्न र उत्तरको नमुना, निर्देशित रचनाका लागि बुँदा तालिका परिभाषा नमुना, कथ्य रचना नमुना,	निगमन, प्रश्नोत्तर समस्या समाधान छलफल अन्वेषण प्रवचन अन्तक्रिया प्रदर्शन	मौखिक परीक्षण कक्षाकार्य प्रयोगात्मक परीक्षा गृहकार्य एकाई परीक्षा बुँदाका आधारमा कथा लेखन गर्न लगाउने
		२१	पनरावृत्ति			